

Căci cel ce a luat prin aceasta Duhul ca ajutor și călăuzitor arde de dragostea Domnului și se înfierbântă de dorul Lui, nefiind săturare de rugăciune, ci pururea arzând de dragostea Celui bun și hrănind sufletul cu avânt, precum s-a spus: "Cei ce mă mănâncă pe mine vor flămânzi iarăși, și cei ce mă beau pe mine vor înseta iarăși" (Înt. Sir. 24, 23). Și în altă parte: "Dat-ai veselie în inima mea" (Ps. 4, 7). Iar Domnul zice: "Împărăția cerurilor este în lăuntrul vostru" (Luca 17, 21). Dar care este împărăția de care zice că este în lăuntrul nostru? Care alta, dacă nu veselia care vine de sus, prin Duhul, în sufletele noastre? Căci aceasta este ca un chip și ca o arvună și ca un semn al viețuirii veșnice, de care se vor bucura sufletele sfinților în veacul pe care-l așteptăm. Deci Domnul ne mângâie prin lucrarea Duhului în orice necaz, prin aceea că ne mântuiește și ne împărtășește de bunătățile duhovnicești și de darurile (harismele) Sale. Căci El e "Cel ce ne mângâie pe noi întru tot necazul nostru, ca să putem și noi mângâia pe cei ce sunt întru tot necazul" (II Cor. 1, 4); și: "Inima mea și trupul meu s-au bucurat de Dumnezeu cel viu" (Ps. 61, 6). Toate acestea arată prin ghicituri veselia și mângâierea. Odată ce s-a arătat, deci, care este scopul viețuirii binecredincioase, pe care se cuvine să-l urmărească cei ce și-au ales viața de Dumnezeu iubitoare, și care este curăția sufletului și sălășluirea Duhului prin înaintarea în fapte bune, fiecare dintre voi să se predea pe sine, pregătindu-și sufletul în felul arătat și umplându-l de dragostea dumnezeiască, rugăciunilor și posturilor, potrivit voii Lui, aducându-și aminte de Cel ce ne-a îndemnat: "Neîncetat rugătivă" (I Tes. 5, 17) și "stăruind în rugăciune" (Rom. 12, 12), și de făgăduința Domnului, în care zice: "Cu cât mai mult nu va face Dumnezeu izbăvire celor ce strigă către El noaptea și ziua (Luca 18, 6-7) și: "Zicea și o pildă că se cade a ne ruga totdeauna și a nu ne lenevi" (Luca 18,1).

Iar că sârguința în rugăciune ne hărăzește lucruri mari și-L sălășluiește și pe Duhul în suflete, o arată limpede Apostolul prin cele ce ne îndeamnă zicând: "Prin toată rugăciunea și cererea rugându-vă în toată vremea întru Duhul și întru aceasta priveghind întru toată stăruința și cererea".

Drept aceea, dacă vreunul dintre frați se

Mănăstirea Hilandar din Sf.Munte, Grecia,
foto

predă pe sine acestei părți a virtuților, adică rugăciunii, bună comoară își agonisește și iubește cea mai mare avuție. Numai să o facă aceasta fiecare cu conștiință încordată și dreaptă, nerătăcind în nici o parte de bunăvoie cu cugetarea, nici ca unul ce are de împlinit fără de voie o îndatorire din nevoie, ci împlinind o cerință a dragostei și un dor al sufletului și arătând tuturor roadele stăruinței. Se cade însă ca și ceilalți să dea o vreme acestei părți și să se bucure împreună (cu aceia) de stăruirea în rugăciune, ca să se facă și ei părtași de roadele cele bune, ca unii ce s-au făcut părtași de împreună-îndulcire de aceeași viețuire. Dar va da și Domnul însuși celor ce se roagă chipul cum trebuie să se roage, după spusa: "Cel ce dă rugăciune celui ce se roagă" (I Regi 2, 8). Drept aceea cel ce stăruie în rugăciune se cade să ceară și să știe să se nevoiască în această luptă cu multă sârguință și cu toată puterea pentru un lucru așa de mare. Căci marile biruințe au nevoie de multe osteneți, pentru că răutatea întinde curse mai ales acestora, născocind de pretutindeni și umblând împrejur și căutând să pună piedici sârguinței. De aci, somnul și îngreunarea trupului și a sufletului, moleșeala, trândăvia, descurajarea, nerăbdarea și celelalte patimi și lucrări, prin care se pierde sufletul, fiind răpit cu vreo parte a lui și rostogolit spre vrăjmașul lui. Căci nu a cădea în genunchi și a lua chipul celor aflați în rugăciune, în vreme ce cugetarea rătăcește în afară, e sârguința și fapta bineplăcută Scripturii, ci predarea întregului suflet împreună cu trupul rugăciunii, odată cu lepădarea oricărei nepăsări a gândurilor și oricărui cuget nedrept.

(Sfântul Grigorie de Nyssa, Despre rânduiala cea după Dumnezeu)